

PERGAMON / BERGAMA

1

PERGAMON

Hellenistik dönemin en görkemli yerleşim merkezlerinden biri olan Pergamon'un (Bergama) kurulduğu Kale Tepesinin tarihi günümüzden 4 bin yıl öncesine kadar gitmektedir. İ.Ö. 281-133 tarihleri arasında Attalidler Hanedanlığı tarafından yönetilen Kent, Pergamon Krallığı'na başkentlik yapmıştır. Yaklaşık 330 metre rakımlı tepe üzerine kurulup yamaçlardan eteklere doğru yayılan Kent, teraslar üzerine inşa edilerek görkemli bir görüntü kazanmıştır. Kale Tepesi'nde; Kral sarayları, Athena Tapınağı, Zeus Sunağı, Tiyatro, Dionysos Tapınağı, Demeter Tapınağı, Gymnasium, Traian Tapınağı, Kütüphane, su sarnıçları, konutlar, çeşmeler gibi birçok yapı kalıntısı bulunmaktadır.

PERGAMON

Pergamon, one of the most magnificent settlement centres of Hellenistic Period, was founded on Kale Hill. The Kale Hill dates back to four thousand BC. The City administered by the Attalid Dynasty in 281-133 BC, had been capital of Pergamon Kingdom. The City founded on 330 m high hill and spreaded through terraced steep slopes, had gained a magnificent view by being built on the terraces. On Kale Hill, there are many remains of structures like; Royal Palaces, Athena Temple, Great Altar, Theatre, Dionysos Temple, Demeter Temple, Gymnasium, Traian Temple, Library, cisterns, houses and fountains.

¹ Fotoğraf: Özel Çakabey Okulları

2

II. Eumenes Döneminde (M.Ö. 197-159) Pergamonluların Galatlara karşı kazandığı zaferin anısına inşa edilen sunak, Hellenistik Dönemin en görkemli yapılarındandır. Sunak; 35.64 m genişliğinde, 33.40 m derinliğinde ve 10 m yüksekliğindedir. Yapının temel duvarları dışındaki kısmı tamamen mermerden inşa edilmiştir. U şeklindeki sunağın etrafını çeviren 2.30 m yüksekliğinde, 113 m uzunluğundaki ünlü frizde tanrılarla gigantların (devlerin) mücadelesi anlatılmaktadır. Bir kornişle son bulan frizin üstünde ise ion düzenindeki sütunlu galeri yer almaktadır. Batı cephesinde yer alan yaklaşık 20 m genişliğindeki merdivenlerden çıktıktan sonra ise asıl kurban sunağının bulunduğu avluya girilmektedir. Avlunun iç kısmının üç cephesinde de, Pergamon'un efsanevi kurucusu olan Telephos'un yaşamını anlatan kabartmalar yer almaktadır. Sunak 1870 ve 80'li yıllarda Alman mühendis Carl Humann tarafından Bergama'dan götürülmüş ve bugün Berlin'deki Pergamon Museum'da sergilenmektedir.

THE GREAT ALTAR

The Great Altar is one of the most magnificent structures of the Hellenistic Period which was constructed during period of Eumenes II (197-159 BC) and in commemoration of Pergamon's victory over the Galatians. Altar is 35.64 m wide, 33.40 m deep and 10 m high. The whole structure had been constructed from marble except its foundation walls. The renowned frieze which is 2.30 m high and 113 m long and surrounds the altar like U shape, describes the fight between gods and gigants. On the top of the frizes there is an Ionic Columned Gallery. After climbing up 20 m wide stairs situated on west façade of the altar, there is a court where the main altar of sacrifice is located. In its inner court there are freizes describing the life of Telephos who is the legendary founder of Pergamon. The Altar had been taken from Bergama by German Engineer Carl Humann in 1870s and today it's exhibited in Pergamon Museum in Berlin.

3

² Fotoğraf: Özel Çakabey Okulları

³ Fotoğraf: Özel Çakabey Okulları / Canlandırma: Pergamon Yapım

MISIR TANRILARI TAPINAĞI (KIZIL AVLU)

Roma imparatoru Hadrianus Döneminde (M.S. 117-138) Mısır Tanrılarını adına inşa edilen Tapınak, Pergamon'un ovadaki en görkemli yapısıdır. Kızıl Avlu olarak anılması, ana yapının tamamen tuğladan yapılmış olmasından kaynaklıdır. Fakat antik çağda bu tuğlalar tamamen mermerle kaplıydı. Bugün üzerinde birçok konut ve işyerinin bulunduğu 200x100 m. ölçülerindeki İstiklal meydanına kadar uzanan avlusu ve bu görkemli yapıyı inşa etmek için Bergama Çayı (Selinos) üzerine yapılan 190 m. uzunluğundaki iki tonozlu alt yapısı ile oldukça ihtişamlı bir yapıdır. Tapınak M.S. 5. Yy' da kiliseye dönüştürülmüştür. Ana yapının her iki yanında yer alan yuvarlak yapılardan kuzeyde yer alan kule ise bugün cami olarak kullanılmaktadır. Tapınağın güney yanında ise iki ayrı sinagog yer almaktadır. Bu yönüyle Kızıl Avlu'nun bulunduğu alan, paganizmden, tek tanrılı üç dinin buluştuğu bir merkez haline gelmiştir.

4

THE TEMPLE OF EGYPTIAN GODS (RED HALL)

The Temple, constructed under the reign of Roman Emperor Hadrian (117-138 AD) and dedicated to Egyptian Gods, is the most spectacular structure in the plain. It's called as Red Hall due to red bricks used for the construction of the main structure. However these bricks were covered completely with marble in ancient period. It's a spectacular structure with its 200x100 m. sized courtyard reaching until Istiklal Square and with its 190 m. long two vaulted substructure built over Bergama Brook (Selinos) in order to construct this magnificent temple. It was converted to a church in 5th century AD. There are two rotundas besides the main structures; the north rotunda is still used as mosque today. At north side of the temple there are two synagogues. With this aspect, the area where Red Hall is located has become a meeting centre of three Abrahamic religions along with Paganism.

⁴ Fotoğraf: Özel Çakabey Okulları

5

BERGAMA VE YEDİ KİLİSE (CEMAAT)

Bergama'nın Hristiyanlığın ilk dönemlerinde, cemaatin gizlice buluştuğu bu ilk 7 kiliseden birine ev sahipliği yaptığı İncil'in son kitapçığı 'Vahiy'de bildirilmektedir:

"Vahiy 1:11, (Söyledi ki;) ben başlangıç ve sonum (doğum ve ölüm), burada gördüklerini bir kitap rulosuna yaz ve Asya'nın yedi kilisesine; Efes'e; İzmir'e; Bergama'ya; Akhisar'a; Salihli, Alaşehir ve Denizli'ye gönder"

"Vahiy 2:13, Senin Şeytanın tahtının bulunduğu yerde yaşadığını biliyorum. Buna karşın senin Tanrı'nın gerçek sözlerine itaat ettiğini de biliyorum. Sen Tanrıya olan inancını, Antipas'ın şehit edildiği tehlikeli dönemde bile, ortaya koymayı reddetmedin; benim (Tanrı'nın) gerçek sözlerimi tehlike altındayken dillendiren Antipas, senin kentinde; şeytanın yaşadığı kentte şehit edildi."

PERGAMON AND THE SEVEN CHURCHES (CONGREGATIONS)

As mentioned in the New Testament Book of Revelation, one of the "Seven Churches" of the Early Christianity is in Pergamon:

"Revelation 1:11, Saying I am Alpha and Omega, the first and the last, what thou seest, write in a book and sent it unto the seven churches which are in Asia; unto Ephesus, and unto Smyrna, and unto Pergamos, and unto Thyatira, and unto Sardis, and unto Philedelphia, and unto Laodicea."

"Revelation 2:12, And to the angel of the church in Pergamos write; These things saith he which hath the sharp sword with two edges"

"Revelation 2:13, I know thy works, and where thou dwellest, even where Satan's seat is: and thou holdest fast my name, and hast not denied my faith, even in those days wherein Antipas was my faithful martyr, who was slain among you, where Satan dwelleth." King James Bible (Cambridge Ed.)

⁵ Fotoğraf: Özel Çakabey Okulları

AMFİTİYATRO

Roma dönemine ait Amfityatro Küçük Asya'da çok az rastlanan bir yapı tipini temsil eder. Kazısı henüz yapılmayan 50.000 kişilik bu yapının bazı kemerleri ayakta durmaktadır. Daire planlı yapı Tellidere isimli çay yatağının üzerine yapılmıştır. 3 metre yüksekliğindeki ortadaki Arena, çayın kapatılması yoluyla su ile dolduruluyor ve her türlü su gösterileri yapılabiliyordu.

6

⁶ Fotoğraf: Özel Çakabey Okulları

AMPHITHEATER

The Amphitheater, which dates back to the Roman Empire period, represents a very rarely found structure typology in Minor Asia. The arches of this unexcavated structure still stand. This circular structure has almost 50.000 seating capacity and was constructed on the creek bed of Telli Brook. The central arena, about 3 meters in height used to be filled with water by closing the creek entrance for all sorts of performances.

AŞAĞI KENT TİYATROSU

M.S. 2. yy'da inşa edildiği düşünölen tiyatronun henüz kazısı yapılmamış olmasına rağmen oturma basamaklarını oluşturan cavea bölümü anlaşılabilmekte ve bazı destek duvarları da görölebilmektedir. Atmaca mahallesi içinde kalan tiyatronun çevresi gecekonduyla çevrilmiş durumdadır. Tiyatronun destek duvarı olan ve "Viran Kapı" olarak bilinen kemerli yapı kalıntısı aynı zamanda Asklepion'a giden kutsal yola açılmaktadır.

LOWER CITY THEATRE

Lower City Theatre is thought to be built in 2nd century AD. Although it has not been excavated yet, it's possible to understand its cavea, the seating part and see some sustaining walls. The theatre situated inside the Atmaca Neighbourhood, is surrounded by shanty houses. Remain of a vaulted structure, the sustaining wall of the theatre and known as "Viran Kapı" at the same time heads to the sacred road of Asclepion.

7

⁷ Fotoğraf: Fatih KURUNAZ

“Ölümün Yasaklandığı, Vasiyetnamelerin Açılmadığı Yer”

Antik çağın en önemli sağlık yurtlarından biri olan Bergama Asklepion'u, İ.Ö. 4.yüzyılda Sağlık Tanrısı Asklepios adına inşa edilmiş olup İ.S. 4. yüzyıla kadar ünlü bir tedavi merkezi olarak etkinliğini sürdürmüştür.

Bergama Asklepion'unda telkin ve rüya tabirlerine dayalı tedavinin yanı sıra, şifalı bitkilerden elde edilen ilaçlarla, müzik ve su sesiyle, çamur ve banyo kürleri ile perhiz gibi tedavi yöntemleri uygulanırdı.

Bergama'nın güney batısında, sulak ve yeşil bir vadi içinde kurulan Asklepion'a yaklaşık 1 km uzunluğa sahip Kutsal Yol (Via Tecta) ile ulaşılırdı. Asklepion Kütüphanesi, Tiyatrosu, Tapınakları, Kutsal Su ve Çeşmesi, Yeraltı Geçidi (Kriptoportikos) ile bugün konuklarını ağırlamaktadır. 1976 yılından düzenlenmeye başlanan Uluslararası Grup Psikoterapileri Kongresi 1984 yılından bu yana her yıl Bergama Asklepion'unda düzenlenmektedir.

ASCLEPION

"The Place Where Death Is Forbidden and Testaments Are Not Opened"

Asclepion of Bergama, one of the most important health centers of ancient period, had been constructed in 4th century BC and dedicated to God of Medicine, Asclepius. It remained as a famous treatment center until 4th century AD.

Besides treatments based on suggestion and dream interpretation, treatment by medicine made from herbs and methods like listening music and water sound, mud & bath cures and dieting were administered in Bergama Asclepion.

It was possible to reach Asclepion founded in south west of Bergama and in a moist and green valley through a 1 km long sacred road (Via Tecta). Asclepion today hosts its guests with its Library, Theatre, Temples, Sacred Water and Fountain, Underground Passage (Cryptoporticus). International Group Psychotherapy Congress, started to be organized in 1976, has been organized in Bergama Asclepion every year since 1984.

⁸ Fotoğraf: Özel Çakabey Okulları

SELİNOS VE ANTİK ÇAĞA TANIKLIK EDEN KÖPRÜLERİ

Antik Selinos Çayını adeta bir gerdanlık gibi süsleyen Tarihi Bergama Köprüleri ağırlıklı olarak Roma Döneminde inşa edilmişlerdir. Osmanlılar tarafından çeşitli zamanlarda onarımları yapılan köprülerin kullanımı halen devam etmektedir.

SELINOS BROOK AND THE ANCIENT BRIDGES

Historical Bergama Bridges ornamenting the Antique Selinos Brook as a necklace were built in Roman Period. The bridges, of which restorations were applied by Ottomans in various periods, are still in use.

9

10

⁹ Fotoğraf: Özel Çakabey Okulları

¹⁰ Fotoğraf: Nesrin ERMIŞ PAVLİS

11

BERGAMALI HEKİM CLAUDIOS GALENOS (M.S. 129- M.S. 216)

Bergama'da doğan Galenos ilk eğitimini burada aldıktan sonra, sırasıyla Smyrna (İzmir), ve Hippokrates'in öğretilerine sadık kalarak mesleğini geliştirmiştir. Bu eğitimin ardından Bergama'ya dönmüş ve gladyatörlerin hekimi olarak çalışmıştır. Daha sonra Roma'ya giden Galenos, ağır hastaları iyileştirerek ün kazanır. M.S. 169 yılında hastalanan İmparator Marcus Aurelius'u başarıyla tedavi ettikten sonra Roma İmparatorluğunun saray hekimliğine atanır. Galenos; araştırmacı, bilgin, cerrah, filozof, şifalı bitkiler konusunda uzman ve etkili bir antikçağ tıp otoritesidir. 22 ciltlik Tıp Kitabı, tıbbın çeşitli alanlarıyla verdiği bilgilerin yanı sıra, Ortaçağ'dan önce insan anatomisi üzerinde yazılmış en kapsamlı eserdir. Sadece yarısı günümüze ulaşan bu eserler; Ortaçağda olduğu gibi Rönesans devrinde batıdaki gelişmelere ve İslam tıbbına büyük etki etmiştir.

PHYSICIAN GALEN of PERGAMON (129 - 216 AD)

Galen, born in Pergamon, got his first medical education here. Then he had continued his education in Smyrna, Corinth and Alexandria and he had improved his occupation by following doctrines of Hippocrates. After his education, he had returned to Pergamon and had worked as physician of gladiators. Later Galen who went to Rome, had become famous by curing seriously ill patients. After Galen had cured sick Emperor Marcus Aurelius successfully in 169 AD, he had been assigned as Roman Imperial Physician. Galenos is researcher, scholar, surgeon, philosopher, expert on herbal medicine and effective ancient medical authority. His 22 volumed Medical Book, besides giving information on various areas of medicine, is the most comprehensive work written on human anatomy before Middle Ages. Only half of these works reaching today, had a great effect in Middle Ages, on western improvements during Renaissance Period and Islamic Medicine.

CLAUDE GALIEN

Pergamon Kralı II.Eumenes zamanında en görkemli dönemini yaşayan Bergama Krallığı, sanat ve bilim alanında gelişmeler göstermiş ve Mısır'daki İskenderiye Kütüphanesiyle yarışacak duruma gelmiştir. Bu durumdan rahatsız olan Mısır'daki Ptolemaios Krallığı, Bergama'ya papirüs ihracını yasaklamıştır. II. Eumenes, Papirüse alternatif bir yazı maddesi bulunmasını emreder. Dönemin kütüphane Müdürü ve aynı zamanda bilim insanı ve edebiyatçı da olan Krates ve İrodikos, Krala keçi ve oğlak derisinden gerilip ve kurutularak hazırlanmış kağıtlar getirirler. Yazı yazmaya elverişli bu kâğıtlara Bergama Kağıdı "Charta Pergamena" adı verilir. Daha sonra kısaca Parşömen olarak anılmaya başlanan bu kâğıt türü bilim dünyasının yolunu aydınlatacak ve kitabın oluşmasını sağlayacaktır. Parşömen'in icadı ile gelişmeye devam eden Pergamon Krallığının dünyaca ünlü kütüphanesi edebiyat, bilim ve sanat hakkında 200 bin tomar kitapla doluydu.

PARCHMENT

Pergamon Kingdom experiencing its most glorious years during the reign of King Eumenes II and showed great development in the field of arts and science. Thus Pergamon Library reached a position to compete with the Alexandria Library in Egypt. The Ptolemaic Kingdom in Egypt has concerned about this development and thus prohibited the papyrus exportation to Pergamon. Eumenes II ordered a substitute for papyrus. Krates who is the director of Pergamon Library along with his title as an scientist and grammarian and his assistant Irodikos submitted to the king a paper produced by goat and yeanling skin, being stretched and dried. This material seemed convenient for the writing and named as "Charta Pergamena" which become "Parchment" later on. This new material would illuminate the way for the science and the birth of the book. The Pergamon Library which was developed even better after the innovation of Parchment used to have 200 thousand bundles of books about literature, arts and science.

¹² Fotoğraf: Nesrin ERMIŞ PAVLİS

13

SELÇUKLU MİNARESİ

XIV.-XV. yüzyıllarda inşa edildiği tahmin edilmektedir. Camisi harap olduğu için 1930'da tamamen yıktırılmıştır. Minare gövdesi patlıcan moru, firuze ve yeşile çalan sarı renkli, sırlı tuğlalarla süslenmiştir. Süsleme özellikleri bakımından Selçuklu sanatı özelliği gösterdiği için Selçuklu Minaresi olarak adlandırılmıştır.

SELÇUKLU MINARET

It's estimated that the minaret was built in XIV-XV centuries. Its mosque was demolished due to its ruined condition in 1930. The body of minaret was ornamented with purple, turquoise and greenish yellow glossed bricks. It is called Selçuklu Minaret due its characteristics of ornamentation which shows mainly the Selçuklu Art.

BERGAMA ULU CAMİ

Günümüze kadar gelebilmiş Bergama'daki Türk dönemi yapıları içerisinde en büyük ve en eski tarihli camidir. Selçuklu sanatının etkisini taşıyan mihrap zengin mermer bezemeye sahiptir. Portal kapısı üzerindeki inşa kitabesinde caminin Sultan Bayezid tarafından 1398-1399 yılında inşa ettirildiği yazılıdır. Cami avlusunu süsleyen taş şadırvanın üzerindeki hat yazısı Bergamalı Şair Aşkı Efendi'ye aittir.

ULU MOSQUE of BERGAMA

Ulu Mosque is the largest and oldest mosque among the Ottoman structures reaching to the present day in Bergama. The mihrab (a semi-circular niche in the wall of a mosque that indicates the Qibla) bearing the influences of the Selçuklu art, has great and rich marble decorations. The construction inscription on the portal gate says that the mosque was built during the reign of Sultan Bayezid in 1398 to 1399. The handwriting on the stone şadırvan (a foundation used for ritual ablutions and usually located in the middle of a mosque courtyard) in its courtyard belongs to poet Aşkı Efendi of Bergama.

¹³ Fotoğraflar: Fatih KURUNAZ

14

ŞADIRVANLI CAMİ

1550 yılında Hacı Osman Oğlu Hacı Hasan tarafından yaptırılmıştır. Mihrap ve kubbedeki süslemeler 18. – 19. yüzyıllarda yenilenmiş, barok karakterlidir. Cami'ye adını da veren avludaki şadirvan Bergama Voyvodası Abdullah Ağa tarafından, 19. yüzyılda yaptırılmıştır.

ŞADIRVANLI MOSQUE

It was constructed by Hacı Hasan the son of Hacı Osman in 1550. The baroque decorations on the mihrab (a semi-circular niche in the wall of a mosque that indicates the Qibla) and dome were renewed in the 18th - 19th centuries. The foundation in the mosque courtyard was constructed during the reign of Voivode of Bergama in the 19th century.

YENİ CAMİ

1814 yılında Kara Osman Oğlu Hacı Ömer Ağa tarafından yaptırılan caminin avlusuna, cadde üzerinde yer alan ve üzerinde inşa kitabesi bulunan yuvarlak kemerli kapıdan girilmektedir. Cami avlusunda, Rokoko tarzında mermer bir şadirvan bulunur.

YENİ MOSQUE

It was constructed by Hacı Ömer Ağa the son of Kara Osman in 1814. The mosque courtyard is accessed with a round arched gate located on the street has a construction inscription on it. The marble foundation of mosque is in the rococo style.

¹⁴ Fotoğraflar: Nesrin ERMIŞ PAVLİS

15

YABETS SİNAGOGU

Günümüzde İstiklal Meydanına bakan tarihi sinagog, Kızıl Avlu'nun hemen yanındadır. Efrayim Bengiat tarafından, babası İsak Bengiat'ın anısı için 1875 yılında yaptırılmıştır. 1948 yılında İsrail Devletinin kurulmasıyla Bergama'da yaşayan Yahudilerin çoğu göç ettiği için bu tarihten itibaren terk edilmeye başlanan yapı, harap hale gelmiştir. Bergama Belediyesi tarafından 2012 yılında restorasyonu tamamlanan tarihi sinagog, kültürel etkinlikler ve sergiler için kullanılmaktadır.

YABETS SYNAGOGUE

The synagogue located near the İstiklal Square was constructed in 1875 by Efrayim Bengiat in the memory of his father İsak Bengiat. Most of the Jews living in Bergama migrated after the foundation of the State of Israel in 1948 and the synagogue became ruined. The restoration works of the synagogue was completed in 2012 and it is started to be used as an exhibition and cultural hall.

ÇINARLI MEYDANLARI ve HANLARI İLE BERGAMA ARASTASI

14. ve 15. yüzyıldan itibaren şekillenmeye başlayan Bergama Arastası, yüzyıllar boyunca farklı zanaatlara ev sahipliği yapmıştır. Bergama Arastası; çizmeciler, pabuççular, manifaturacılar, saraçlar ve zahireciler adında farklı loncaların bir araya gelmesinden oluşmuştur. Her loncanın küçük ve yan yana sıralanmış dükkânları Çınarlı Meydanlara bakmaktadır. Farklı dönemlerde arasta içine han ve bedesten gibi ticari faaliyetlerin daha kolay sürdürülmesini sağlayan birimler de eklenmiştir. Günümüze ulaşan yapıların çoğunluğu 19. yüzyıldan kalmadır. Bu tarihin daha eskiye gidememesinin sebebi 1853 yılındaki büyük yangındır. Arasta içindeki dükkânların dış cephe onarımları 2007 - 2008 yılları arasında Bergama Belediyesi tarafından yapılmıştır.

16

OTTOMAN BAZAAR (ARASTA)

Bergama Arasta started to take its shape in the 14th and 15th centuries, has hosted many different craftsmanship for hundreds of years. The Arasta has gathered different guilds including boot makers, shoe makers, linen drapers, saddlers and cereal dealers. The small shops of each guilds stands next to each other at the Squares with Plane Trees of Arasta. There are also different commercial structures such as covered bazaar and inns were added into Arasta during the history. Most of the structures surviving to the present day belong to the 19th century. This is due to the big fire of 1853. The repair of the exterior fronts of the shops in the Ottoman Bazaar was carried out by the Municipality in 2007 to 2008.

¹⁶ Fotoğraflar: Nesrin ERMIŞ PAVLİS

BEDESTEN

17

Arasta bölgesi içinde 16.-17. yüzyıllarda yapılmış, klasik dönem Osmanlı eserlerindedir. Bedesten, 21.40 x 13.90 m ölçüsündedir ve 6 kubbeyle örtülüdür. Günümüzde Bergama Belediyesi ve kentteki STK'lar tarafından kültürel etkinlikler ve sergiler için kullanılmaktadır.

BEDESTEN (COVERED BAZAAR)

Dated to the 16th or 17th century, the building is one of the Ottoman works of the classical period. The bedesten (vaulted and fireproof part of a bazaar where valuable goods are kept) is 21.40 m. x 13.90 m. in dimension. Today the building is used for cultural events and exhibitions by the municipality and NGOs.

18

BERGAMA ESKİ LİSESİ

Yapımına 1916 yılında Bergama Kaymakamı Arif Hikmet Bey döneminde başlanılmıştır. I. Dünya Savaşı nedeniyle inşaatı yarım kalan yapı, ancak 1926'da İzmir Muhasebe-i Hususiye tarafından tamamlanmıştır. İlk önce Reji İdaresince idari bina ve depo daha sonra uzun bir dönem lise binası olarak kullanılan yapı günümüzde İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü hizmet binası olarak kullanılmaktadır.

FORMER BERGAMA HIGH SCHOOL

Its construction was started in 1916 by District Governor Arif Hikmet Bey. Construction of the structure was left half-finished due to the I. World War, and only was completed by Provincial Special Administration in 1926. The structure first used as administrative building and warehouse of the Regie (the Ottoman Tobacco Monopoly Administration) and then as high school building for a long time, now is used as the service building of District Directorate of National Education.

¹⁷ Fotoğraf: Nesrin ERMIŞ PAVLİS

¹⁸ Fotoğraf: Fatih KURUNAZ

19

HALUK ELBE TOPLANTI SALONU (KÜTÜPHANE ESKİ BİNASI)

19. Yüzyıl sonlarında Merkez Komutanlık Binası olarak inşa edilen bina, daha sonra Bergama kütüphanesi olarak kullanılmıştır. 2010 yılında Bergama Belediyesi tarafından restore edilen bina çok amaçlı toplantı salonu olarak kullanılmaktadır.

HALUK ELBE HALL (FORMER LIBRARY)

The building which was constructed as a command headquarters of district in the 19th century started to be used as a library. It was then restored in 2010 by the Municipality of Bergama and it is now used as a multi-purpose city hall.

GAZİ PAŞA ESKİ İLKOKULU

1867 yılında Rum Çocuklarının eğitimi için inşa edilen, 1955 yılına kadar da yine eğitim amaçlı kullanılan Gazi Paşa Okulu geçirmiş olduğu yangın nedeniyle uzunca bir süre kullanılamamıştır. Butik Otel ve Restoran olarak kullanılmak için 2008-2009 yılları arasında Bergama Belediyesi tarafından restorasyonu yapılan okul; Tarihi Kentler Birliği'nin (TKB) "2009 yılı Tarihi ve Kültürel Mirası Koruma Proje ve Uygulamalarını Özendirme Yarışması'nda" uygulama kategorisinde ödül kazanmıştır.

FORMER GAZİ PAŞA PRIMARY SCHOOL

Gazi Paşa Primary School, which was constructed for the education of children of Greek citizens in 1867 and was kept used for education purpose until 1955. After a fire the school could not be used for a long time. It was restored by the Municipality of Bergama in 2008 to 2009 to be used as a Boutique Hotel and Restaurant. The restoration works of the school was granted with an award in the "2009 Competition for Encouraging the Projects and Applications on Preservation Historical and Cultural Heritages" organized by the Historical Cities Association (TKB).

¹⁹ Fotoğraflar: Özel Çakabey Okulları

KÜPLÜ HAMAM

Arastaya giden cadde üzerinde II. Murat zamanında 1427'de yaptırılmıştır. Hamama ismini veren Hellenistik Döneme ait mermer küpün göbeğinde, kabartma bir şerit halinde on beş süvari bir bayram gününü kutlamaktadır. II. Mahmut'un bir fermanıyla küp Fransız Kralı Louis Philippe'e hediye olarak verilmiştir. Kabartmalı mermer küp Louvre Müzesi'nde diğer mermer küpler ise Ayasofya Müzesi'nde halen sergilenmektedir. Hamamın caddeye ve arka sokağa açılan iki adet kapısı bulunmaktadır. Hamam tek eyvanlı, üç halvetli, az rastlanır bir plan kurgusuna sahiptir. Her kubbesi birbirinden farklı bir mimari anlayışa sahiptir. 2008 yılında restorasyonu tamamlanmıştır.

KÜPLÜ BATH

20

The traditional Turkish bath which is on the street leading to Arasta (Ottoman Bazaar) was built in 1427 during the reign of Murat II. The Bath gets its name from a marble jar which dates back to the Hellenistic Period and has relief of fifteen cavalry men celebrate a feast day on it. The jar was given as a gift to French king Louis Philippe by Sultan Mahmud. Embossed marble jar is exhibited in Louvre Museum and the other jars are exhibited in Hagia Sophia (Ayasofya) Museum. The bath has two gates opening to the front and back streets. It has a rarely seen architecture plan with a single iwan (a large, vaulted chamber with a monumental arched opening on one side) and three partially enclosed bathing cubicles. Each domes of the bath has different architectural design. Its restoration was completed in 2008 by the Municipality of Bergama.

²⁰ Fotoğraf: Fatih KURUNAZ

MEVLANA HACI HAKİM HAMAMI

Hacı Hakim Cami'sine vakfedilen hamam erkekler ve kadınlar için iki bölüme ayrılmıştır. 22x30 m ölçüsünde olan Hamam toplam 24 kubbe ile örtülüdür. Değişik zamanlarda çeşitli onarımlar geçirmekle birlikte, 2008 yılında Vakıflar Bölge Müdürlüğü tarafından esaslı onarımı yapılmıştır.

MEVLANA HACI HAKİM BATH

Dedicated to Hacı Hakim Mosque, the bath was built in 1513. The bath is formed by two sections, one for women and the other for men. It has a dimension of 22x30m and has 24 domes in total. Although it underwent various repairs from time to time, the complete renovation was performed in 2008 by the Regional Directorate of Foundations.

KARA OSMAN SEBİLİ

Kara Osmanzade Hacı Ömer Ağa tarafından 1814 yılında yaptırılmıştır. Beşgen plânlı, üç cepheli ve köşe sebili olan Kara Osman Sebili, Türk Barok ve Rokoko üslubunun, zarif mermer işçiliğiyle yapılmıştır.

KARA OSMAN FOUNTAIN

It was constructed in 1814 by Kara Osmanzade Hacı Ömer Ağa. Kara Osman Fountain, with a pentagon plan, three fronts and edge fountains, was built with elegant marble workmanship of Turkish Baroque and Rococo style.

²¹ Fotoğraflar: Fatih KURUNAZ

BERGAMA MÜZESİ

Bergama'da yapılan arkeolojik kazıların erken döneminde ilk olarak aşağı agorada yer alan Kazı Evinin bahçesi kullanılmıştır. Burası Türkiye'deki ilk müze depolarından birisidir. Bergama Müzesi ise 30 Ekim 1936 tarihinde açılmıştır ve planlaması Zeus Sunağı planı dikkate alınarak hazırlanmıştır. 1979 yılında ise bugünkü Bergama Arkeoloji Müzesi binasına dönüştürülerek etnoğrafya bölümü eklenmiştir.

Müzedeki Erken Tunç Döneminden Bizans Dönemine kadar değişik dönemlere ait arkeolojik eserlerin çoğu Bergama ve çevresinde yapılan kazılardan çıkmıştır. Civardaki antik yerleşimlerden çıkan buluntular içinde Pergamon heykeltıraşlık ekolüne ait örnekler, Pitane ve Gryneion'dan gelen Arkaik Dönem buluntuları, Myrina terracottaları dikkat çekmektedir.

Etnoğrafya salonunda bölgeye ait dünyaca ünlü Bergama halı ve kilim (Yuntdağ, Yağcıbedir, Kozak Bergama dokumaları), kumaş dokuma örnekleri ve işlemler sergilenmektedir.

BERGAMA MUSEUM

22

Courtyard of the Excavation House which is located at the lower agora, was first used during the early period of archaeological excavations in Bergama. This is one of the first museum depots in Turkey. Bergama Museum was opened on 30 October 1936 and it was designed by considering the plan of Great Altar. It was changed as today's Bergama Archaeology Museum in 1979 by adding ethnography section.

Most of the archaeological works belonging to various periods from the Early Bronze Age to the Byzantine Period were found in excavations carried out in Bergama and its surroundings. The striking examples among the collections of the museum are those belonging to Pergamon sculpture school, Ancient city of Pitane, Gryneion and Myrina terracotta which are found in the ancient settlements around the neighbourhoods.

In the ethnography building, world-wide known Bergama carpets, rugs (Yuntdağ, Yağcıbedir, Kozak, and Bergama weavings), cloth weaving samples, hand works and other opuses are exhibited.

²² Fotoğraf: Özel Çakabey Okulları

BERGAMA EVLERİ VE KALE MAHALLESİ

Yaşayan en eski Bergama Evi örnekleri 18. yüzyıla aittir. Geleneksel Türk evleri ile kagir Rum evleri omuz omuz kivrımlı Kale Mahallesi sokaklarını oluşturmaktadır. Plan tipleri, kapı-pencere, saçak, baca özellikleri, kat silmesi, cumba ve balkon çıkmalarıyla karakteristik cephe düzenlemelerine sahip tarihi Bergama Evleri kültür varlığı olarak tescil edilmişlerdir.

BERGAMA HISTORICAL HOUSES AND TURKISH-GREEK NEIGHBOURHOOD

The oldest and still standing examples of Bergama Houses belong to 18th-19th centuries. The traditional Turkish houses together with Greek stone houses form the curving neighbourhoods of Bergama standing side by side. Historical Bergama Houses having characteristic facade such as plan types, features of doors-windows, eaves, chimneys, balconies, alcoves and most of them have been registered as cultural properties.

24

Türkiye'nin en kaliteli çam fıstıklarının yetiştiği, bir doğa cennetidir. Antik dönemden bu yana çam fıstığı, üzümü ve şarabı meşhurdur. Bölgede, Aşağıbey Köyü yakınlarında Roma döneminden kalma Kaplıcalar ve Antik Perperene kenti yer almaktadır. Piknik alanları da bulunan yaylada; doğa ve köy turları yapılmakta, ayrıca dağcılık, trekking gibi etkinlikler düzenlenmektedir.

KOZAK YAYLASI

KOZAK PLATEAU

Kozak Plateau is a natural paradise where the highest quality pine nuts are grown. It is famous for its grapes and wine along with the pine nuts since the ancient times. In the region, there are mineral springs remaining from the Roman Empire period and the Ancient Perperene city lies in this region as well. In the plateau with picnic areas, tramping and village trips are made there are also certain events takes place such as mountain climbing and trekking.

ALLIANOİ

25

Antik çağ yazarlarından Aristides'in verdiği bilgilere göre; Allianoi termal sağlık merkezidir. Merkez, Roma İmparatorluk Dönemi'nde (M.S. II.yy.) Bergama ve Anadolu'nun birçok antik kentinde olduğu gibi büyük bir bayındırlık dönemi yaşamıştır. Termal alanın yanı sıra, köprü, caddeler, geçiş yapısı (kriptoportikus), anıtsal kapı (propylon) ve kutsal çeşme (nymphaeum) bu dönemde inşa edilmiştir. Bu antik sağlık merkezi 2012 yılında Yortanlı Baraj suları altında kalmıştır.

ALLIANOİ

Based on the information provided by Aristides one of the authors of the ancient age, Allianoi is supposed to be an ancient thermal medical center which was dedicated to Asclepios, the God of healing and medicine. As in Bergama Asclepeion, the number of public places built in Allianoi also increased during the Roman Empire Period (AD II century). Besides the thermal baths, bridges, streets, cryptoporticus, propylon and the nymphaeum were all planned and built during this period.

²⁴ Fotoğraf: Fatih KURUNAZ

²⁵ Fotoğraf: Bülent TÜRKMEN

Metin ve Fotoğraflar:

*Filolog **Nesrin ERMiŞ PAVLİS***

*Arkeolog **Bülent TÜRKMEN***

*Mimar **Fatih KURUNAZ***

&

Özel Çakabey Okulları